

have faaet Ansættelse ved de lærde Skoler. Det kunde jo f. Ex. tænkes, at hine — hvad der hyppigt vil være Tilfældet — have været ansatte som Religionslærere, hvorimod de, der have været Lærere ved de lærde Skoler, kunne have havt Fag, som ligge fjernt fra den Virksomhed, de senere skulle vie sig til, f. Ex. fremmede Sprog, Mathematikk og deslige, og der vil da ikke være nogen som helst Grund til just at give saadanne en særlig Forret fremfor de Andre. Jeg vil ogsaa nævne Lærerne ved Folkehøjskolerne, thi disse komme jo ganske anderledes i Forbindelse med den vorne Befolkning, som de senere skulle virke imellem, og ville derfor sandsynligvis faa en ganske anderledes Gønge til at virke paa en saadan Befolkning, end den Mand kan erhverve sig, som er Lærer ved en lærd Skole. Dette har vistnok ogsaa selve det ærebe Mindretal følt, idet det jo ligesaa vel som Regjeringen har taget det Forbehold, at Kongen skulde kunne gjøre Undtagelser, hvor han fandt særlig Grund dertil, men naar man da alligevel maa lægge en saa stor Bevillingsmyndighed i Kongens Haand, synes det os, at man ogsaa meget vel kunde lade det blive ved det Bestaaende, indtil det maatte vise sig, at de gjældende Regler ikke passe til de nye Forhold. Der er jo ogsaa, forsaavidt disse Regler ikke maatte være tilstrækkelige, andre Midler, hvorigjennem det Hensyn kan tages, som man her vil ramme, det til de vedkommende Ansøgers Alder og Karakter. Dette Hensyn har uregelmæssig sin Berettigelse overfor de Forhold, som nu gennem en lang Aarrække have udviklet sig; men man kan komme det imøde f. Ex. ved i Lønningssloven, hvad man jo fra alle Sider har indrømmet Duffeligheden af, at fastsætte Alderstillsæg, saa at det bliver muligt for Præsten, selv om han ikke bliver forflyttet til et andet Embede, efterhaanden at faa de nødvendige Betingelser for at kunne leve i et mindre Embede med en tiltagende Familie. Ligeledes have vi ogsaa foreslaaet, at der skulde aabnes Kandidaterne Adgang til at faa geistlig Ansættelse, uden at de alene skulle være henvisste til at vælges af Menigheden, idet vi have forbeholdt endel mindre Embeder til Regjeringens umiddelbare Besættelse, til dermed at

hjælpe saadanne Kandidater, som, uagtet de have den fornødne Dygtighed eller ialfald maa antages at kunne erhverve sig denne, dog ikke hidtil have været saa heldige at opnaa Valg. Det synes os at være en langt naturligere Vej at henvise til disse Midler, end at indskrænke Menigheden i sin Valgret, idet det dog er det Væsentligste, at Menigheden faar den, som maa anses for at være den tjenligste for den, uden Hensyn til, om han har en noget højere eller lavere Karakter, en noget højere eller lavere Tjenesteløst. Der er jo ogsaa i selve Lovforslaget anvist endnu en tredje Vej, som kan gaas, idet nemlig Ministeren skal have Ret til at tilbageholde indtil Halvdelen af Ansøgningerne, hvad vi iøvrigt have ment kunde nedsættes indtil en Trediedel. Derigjennem vil Ministeren jo nemlig være istand til at kunne tage de Hensyn, som Billighed taler for, og skulde det ikke være tilstrækkeligt, maa de Ulemper, der maatte blive tilbage, vistnok som sagt helst søges afhjulpne ad de andre nævnte Veie. Af disse Grunde have vi altsaa ment, at disse to Paragrafer kunne undværes, og foreslaaet, at de skulle udgaa. Med disse Paragrafer staa Vædringsforslagene under Nr. 9 og 10 i Forbindelse, idet nemlig Forslaget under Nr. 9 er stillet af det samme Flertal, som har ment, at Paragraferne skulle udgaa, saaledes at der istedetfor „de derom givne almindelige Regler“ skal indsættes „de hidtil gjældende Regler“, og Forslaget under Nr. 10 gaar ud paa, at der istedetfor „de derom givne almindelige Regler“ skal indsættes „de foranstaaende Regler“, hvilket jo er en nødvendig Følge af Vedtagelsen af Nr. 3.

Vædringsforslagene under Nr. 4 og 5 ere ikke under Forhandling, og jeg skal derfor forbigaa disse. Af Vædringsforslagene til § 4 er det under Nr. 6 af en større Betydning, idet det nemlig gaar ud paa, at den Indflydelse, som Menigheden skulde have paa Valget af sin Præst, skulde foregaa dels ad middelbar og dels ad umiddelbar Vej, medens Lovforslaget kun tilsteder den middelbare Vej gennem Valgmænd. Det har staaet klart for os, at Regjeringen har haabet ved saaledes at lægge Magten i dette Udvalgs Hænder at